

Stát dá živnostníkům 15 tisíc i ošetřovné

Ministr průmyslu Karel Havlíček (za ANO) včera médiím líčil, jak mu tisíce firem popisují obavy z toho, zda jejich podnikání přežije karanténní opatření kvůli pandemii koronaviru. Poté, co si vláda vyslechla i kritiku profesních organizací či opozice za to, že právě na živnostníky při plánování pomoci zapoměla, se kabinet včera rozhodl dát těmto lidem 15 tisíc korun měsíčně. „Je fajn, že vláda rozhodla alespoň tohle. Patnáct tisíc není bůhvíco, ti lidé jsou bez přehánění opravdu v nouzi,“ říká předseda Podnikatelských odborů Radomil Bábek.

Novinku oznámila ministryně financí Alena Schillerová (za ANO). Přiznává, že důsledky nákazy mohou vést k propadu HDP až ve výši 5,1 procenta. Vládní podpora je určena živnostníkům, kteří přišli ze dne na den o svůj jediný způsob obživy. Podmínky Schillerová připraví do pondělka. Patnáct tisíc mají přidělovat finanční úřady, stát tak bude mít představu o tom, kolik lidí výjimečnou pomoc získá. „Odhadujeme, že jejich počet je asi 400 až 500 tisíc. Náklady pro stát by se mohly pohybovat přes sedm miliard měsíčně,“ dodala Schillerová.

Živnostníci mají peníze dostávat měsíčně po dobu trvání opatření proti šíření viru. Ministryně předpokládá, že změnu bude za necelé dva týdny schvalovat parlament. Tady podporu najde, protože ji k obdobnému kroku opozice opakovaně vyzývala. „Navrhovali jsme vládě kompenzaci živnostníkům ve výši třicet tisíc korun. Pokud to přijde do sněmovny formou zákona, budeme navrhopvat tuto vyšší částku,“ řekl HN předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura. Větší podporu pro podnikatele si představuje i předseda lidovců Marian Jurečka a šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová. Pokud parlament novinku schválí, mohou živnostníci peníze dostat v dubnu.

Dosud stát živnostníkům odpustil minimální odvody na sociální a zdravotní pojištění za půl roku, což je asi třicet tisíc korun. Předseda Asociace malých a středních podniků Karel Dobeš považuje patnáct tisíc za dostatečnou částku. „Momentálně můžeme být spokojení, vláda se vlastně zachovala férově, protože živnostníci neměli nárok vůbec na nic,“ uvedl.

Vláda včera také živnostníkům odsouhlasila ošetřovné, na něž za normálních okolností mají nárok jen zaměstnanci. Dávka po dobu pandemie poputuje rodičům, kteří kvůli zrušené školní výuce musí zůstat doma s dětmi, a nemohou proto podnikat. Na peníze dosáhnou i živnostníci, kteří se starají o nemohoucího blízkého. Ministr Havlíček jim chce vyplácet nejvýše 13 144 korun měsíčně. Dávka připadne všem rodičům dětí do 13 let. Pro podporu si lidé budou chodit na živnostenské úřady, o peníze za březen mohou žádat od 1. dubna. „Z rozpočtu ministerstva průmyslu a obchodu na program v první etapě vyčleníme 100 milionů korun,“ uvedla Havlíčková náměstkyně Silvana Jirotková.

Ošetřovné pro drobné podnikatele podporují i odbory. „Právě živnostenský stav se dostal prakticky do největšího ohrožení. Jistotu nemají takřka žádnou,“ říká předseda Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula.

Od pondělka také podnikatelé budou moct žádat o bezúročnou půjčku z programu COVID II, na který vláda vyčlenila pět miliard korun. Druhou vlnu půjček na rozdíl od té první, v níž stát obdržel 3200 žádostí, mohou využít i živnostníci. Žadatelé se budou obracet na komerční banky, které sumu od státu navýší zhruba o dalších 25 miliard. Za úvěry bude ručit státní Českomoravská záruční a rozvojová banka. Úvěr může být až patnáctimilionový, podnikatel ho začne splácet s ročním odkladem.

Výhodné půjčky a jiné formy pomoci schvalují vlády napříč Evropou. Třeba Francie umožní firmám odložit platby za plyn, elektřinu a vodu. Maďarsko zvažuje snížení daní v postižených odvětvích.

Kateřina Frouzová, Markéta Šrajbrová

autori@economia.cz